

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hqar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 12. септембар 2012. године

Предмет бр. 306/09

Бахри ХОЦА и Исмет ХОЦА

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 12. септембра 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, обављеног такође и електронским путем, у складу са правилом 13 § 2 свог Пословника, одлучила је како следи:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 30. јула 2009. године и уписана је 4. августа 2009. године.
2. Дана 19. новембра 2009. године, Комисија је проследила жалбу Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост и меритум случаја. Дана 21. децембра 2009. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.
3. Дана 25. јануара 2010. године, Комисија је проследила УНМИК-ове примедбе жалиоцима и позвала их да доставе своје коментаре на њих. Жалиоци су одговорили

писмом од 10. јуна 2010, које тада Комисија није примила. Они су одговорили поново 9. децембра 2010. године.

4. Дана 6. јуна 2011. године, Комисија је проследила примедбе жалилаца СПГС-у, како би добила додатне примедбе УНМИК-а. Дана 28. јуна 2011. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Дана 19. септембра 2005. године, први жалилац, г. Бахри Хоца, купио је просторије у Приштини од Београдске банке, Косовско Метохијска банка АД. Уговор о куповини је регистрован код Општинског суда у Зубин Потоку.
6. Дана 31. марта 2006. године, други жалилац, г. Исмет Хоца, купио је ове просторије од првог жалиоца.
7. Жалиоци наводе да су ове просторије дате у закуп УНМИК-у, као део његовог бившег главног штаба. Према наводима жалилаца, УНМИК није платио ниједну кирију.
8. Дана 22. маја 2009. године, жалиоци су у писму УНМИК-у захтевали да им се ретроактивно исплате кирије за период од 1. априла 2006. до датума који ће бити утврђен путем преговора.
9. УНМИК је одговорио 13. августа 2009. године. Он је оспорио захтев и замолио жалиоце да доставе документацију којом ће се потврдити њихово наводно власништво над просторијама, како би овај захтев могао да буде подвргнут даљем разматрању.
10. До данас није добијена никаква додатна документација по овом питању. Комисија није упозната ни са каквом коначном одлуком коју је УНМИК можда донео у вези са захтевом жалилаца за исплату неплаћене кирије.

III. ЖАЛБА

11. Жалиоци се жале на повреду својих људских и имовинских права. Комисија је мишљења да се може сматрати да се жалиоци позивају на повреду свог права на неометано уживање своје имовине загарантованог чланом 1 Протокола бр. 1 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП).

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

A. Приговор заснован на недостатку доказа о власничким правима

13. У својој првој и другој примедби, СПГС покреће приговор на прихватљивост жалбе, заснован на чињеници да наводне повреде права не могу да се установе јер жалиоци нису обезбедили никакву веродостојну документацију као доказ да имају право

власништва над просторијама о којима је реч. СПГС се позива на писмо које је Шеф УНМИК-ове подршке мисији упутио представнику жалилаца, датирано на 13. август 2009. године, у коме УНМИК објашњава да сматра да је имовина регистрована на име друштвеног предузећа и да УНМИК није упознат ни са каквом разменом или продајом те имовине приватном власнику.

14. Жалиоци су одговорили да је стицање имовине предмет правно закључених купопродајних уговора, оверених од стране надлежних судова. Они су, конкретно, доставили примерак купопродајног уговора закљученог 19. септембра 2005. године између Београдске банке, Косовско Метохијска банка АД, као продавца, и првог жалиоца, као купца. Овај уговор је оверен истог дана у Општинском суду у Зубином Потоку.
15. Комисија сматра да је овај купопродајни уговор доказ *prima facie* о преносу имовине првом жалиоцу.
16. Жалиоци затим наводе да је први жалилац накнадно продао имовину другом жалиоцу. Они се позивају на купопродајни уговор закључен 31. марта 2006. године. Иако жалиоци нису доставили примерак тог уговора, Комисија нема разлога да сумња у њихову тврдњу.
17. Комисија стога закључује да жалиоци могу да се *prima facie* позову на власничка права у односу да имовину која је предмет жалбе. Приговор се стога одбацује.

Б. Приговор заснован на исцрпљености доступних правних лекова и доступности процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна

18. У свом другом коментару, СПГС покреће још један приговор на прихватљивост жалбе, заснован на пропусту да се исцрпу сви доступни правни лекови. СПГС тврди да је предмет још увек у разматрању од стране УНМИК-а, и да се чека подношење разјашњења власничког статуса жалилаца.
19. СПГС конкретно тврди да захтев жалилаца спада под процес УН-а поводом тужбених захтева трећих страна.
20. Члан 3.1 УНМИК-ове Уредбе бр. 2006/12 предвиђа да Комисија „сме да се бави предметима једино након што утврди да су искоришћена сва остала доступна правна средства ревизије наводних кршења“.
21. Чланом 2.2 Административне директиве УНМИК-а бр. 2009/1 предвиђено је да ће се свака жалба „која јесте или може убудуће постати“ предмет процеса УН-а у погледу тужбених захтева трећих страна, а који је примењен на УНМИК чланом 7 Уредбе бр. 2000/47, „сматрати неприхватљивом“ зато што се такав процес сматра расположивим правним леком у смислу члана 3.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
22. Према члану 3.1 Уредбе бр. 2006/12, жалилац би требало да потражи уобичајену помоћ преко правних лекова који су доступни и довољни како би се добила репарација у вези са наводним кршењем права. Постојање поменутих правних лекова мора бити довољно сигурно, не само у теорији, већ и у пракси. У супротном, они неће имати неопходну доступност и ефикасност (случај *Балај и остали*, одлука ХРАП бр. 04/07 од 31. марта 2010, § 45; случај *Н. М. и остали*, одлука ХРАП бр. 26/08 од 31. марта 2010, § 35; упоредити, у вези са захтевом за исцрпеност домаћих правних лекова сходно члану 35 § 1 ЕКЉП, случај *Паксас против Литваније*, пресуда Европског суда за људска права (ЕСЉП) (Велико веће) бр. 34932/04 од 6.

јануара 2011, § 75). Обично је на Комисији да се увери да је процес УН-а у погледу тужбених захтева трећих страна, као било који други правни лек који УНМИК може покренути, „био ефикасан, доступан у теорији и пракси у релевантно време, односно, да је био приступачан, да је могао пружити репарацију у вези са (жалбом жалиоца) и понудио разумну шансу за успех“ (ХРАП, случај *Балај и остали*, § 45, и *Н. М. и остали*, § 35, који се односи на случај *Акдивар и остали против Турске*, пресуда ЕСЈП од 16. септембра 1996, *Извештаји о пресудама и одлукама*, 1996. IV, стр. 1211, § 68).

23. Чланом 2.2 Административне директиве бр. 2009/1 ова надлежност је одузета Комисији. Ефекат те одредбе је да обавезује Комисију да сматра процес УН-а у погледу тужбених захтева трећих страна приступачним и довољним правним леком.
24. Међутим, то не значи да сама чињеница да је УНМИК покренуо приговор на основу члана 2.2 Административне директиве бр. 2009/1 неизбежно доводи до закључка да се жалба сматра неприхватљивом. Комисија сматра да, када се покрене таква примедба, она мора да утврди да ли је предмет жалбе пред Комисијом такве природе да се разумно може покренути захтев који може бити обрађен путем процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна. Комисија ће прогласити жалбу неприхватљивом само онда када је сигурна да се жалба налази *prima facie* у оквиру делокруга процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна. Насупрот томе, забрањено јој је да испитује да ли исход поступка може да пружи довољну одштету у погледу жалбе пред Комисијом, или да ли поступак пружа жалиоцима довољно изгледа за успех.
25. Поступак наведен у резолуцији Генералне скупштине Уједињених нација 52/247 од 17. јула 1998. о „одговорности трећих страна: временска и финансијска органичења“ (A/RES/52/247) и у члану 7 Уредбе УНМИК-а бр. 2000/47 од 18. августа 2000. о статусу, привилегијама и имунитету УНМИК-а и КФОР-а и њиховог особља на Косову, наведеном у члану 2.2. Административне директиве УНМИК-а бр. 2009/1, дозвољава да Уједињене нације, према својој одлуци, дају надокнаду за захтеве у вези са личном повредом, болешћу или смрћу, као и губитком имовине или штетом насталом услед поступка УНМИК-а који нису предузети услед оперативне нужности. Жалбе у вези са кршењима људских права која се могу приписати УНМИК-у ће се сматрати неприхватљивим према члану 2.2 Административне директиве УНМИК-а бр. 2009/1 до степена да су довели било до личне повреде, болести или смрти или до губитка или оштећења имовине. Жалбе у вези са кршењима људских права која нису довела до оштећења такве природе обично неће бити у супротности са захтевом о исцрпености процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна.
26. Везано за приговор који је покренуо УНМИК у овом предмету, Комисија подсећа да се жалба тиче УНМИК-овог пропуста да испуни своје уговорне обавезе.
27. Наводно УНМИК-ово неиспуњење уговорних обавеза резултовало је губитком или оштећењем имовине. Комисија сматра да жалба спада *prima facie* под окриље процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна (видети ХРАП, случај *Линда, друштво са ограниченом одговорношћу*, бр. 45/08, одлука од 22. августа 2012, § 42).
28. Без обавезе да изрази своје мишљење по питању тога да ли ревизија тужбеног захтева жалилаца од стране УНМИК-а уопштено представља правни лек који треба да се искористи, као што је СПГС предложио, Комисија закључује да се због

доступности процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна жалба сматра неприхватљивом.

В. Ефекти одлуке да се жалба сматра неприхватљивом

29. Комисија сматра да је корисно да објасни ефекте своје одлуке којом је закључила да се жалба сматра неприхватљивом.
30. Захтеви за исцрпљеност доступних правних лекова по својој природи само су привремена ограничења прихватљивости. Ефекат проглашења неприхватљивости по основу неисцрплености расположивих правних лекова у принципу је само одложиве природе, а не неопозиве. То значи да жалилац може поново поднети своју жалбу када сви неопходни процеси буду завршени.
31. Међутим, ако жалиоци морају поново да поднесу жалбу након окончања процеса УН-а поводом тужбених захтева трећих страна, они би били спречени да поднесу ту жалбу након истека рока за подношење нових жалби Комисији, односно 31. марта 2010. године (видети члан 5 Административне директиве УНМИК-а бр. 2009/1). У том случају би захтев за пролажење кроз процес УН-а поводом тужбених захтева трећих страна заправо укинуо жалбу без могућности да је жалиоци поново поднесу Комисији, упркос чињеници да њихова жалба није проглашена неприхватљивом према регулаторном оквиру применљивом када је она била поднета. Такав резултат би представљао увреду основних појмова правде.
32. Комисија је у сличним случајевима одлучила да мора бити доступан „специјални поступак“ којим би се омогућило да жалилац на време поново поднесе жалбу Комисији након окончања обраде његовог или њеног повезаног тужбеног захтева у процесу УН-а поводом тужбених захтева трећих страна (видети случај *Балај и остали*, предмет ХРАП бр. 04/07, поменут у § 22 изнад, под §§ 55-61; случај *Н. М. и остали*, предмет ХРАП бр. 26/08, поменут у § 22 изнад, под §§ 45-51; случај *Линда друштво са ограниченом одговорношћу*, предмет ХРАП бр. 45/08, поменут у § 27 изнад, под §§ 47-50). Комисија усваја исти приступ у овом предмету.
33. Комисија, сходно томе, одлучује, у складу са правилом 49 Пословника Комисије, којим је предвиђено да Комисија решава питања која нису регулисана овим Пословником, да када се оконча процес УН-а поводом тужбених захтева трећих страна, жалилац може тражити од Комисије да поново отвори овај поступак. Комисија ће одлучити, на основу информација које јој тада буду доступне, да ли да прихвати такав захтев или не.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ НЕПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући